

૩. પુણ્ય-પાપ અધિકાર

છે કર્મ અશુભ કુશીલ ને જાણો સુશીલ શુભકર્મને!
તે કેમ હોય સુશીલ જે સંસારમાં દાખલ કરે? ૧૪૫.

જ્યમ લોહનું ત્યમ કનકનું જંજીર જકડે પુરુષને,
એવી રીતે શુભ કે અશુભ કૃત કર્મ બાંધે જવને. ૧૪૬.

તેથી કરો નહિ રાગ કે સંસર્ગ એ કુશીલો તણો,
છે કુશીલના સંસર્ગ-રાગો નાશ સ્વાધીનતા તણો. ૧૪૭.

શ્રી સમયસાર-પદ્ધાનુવાદ]

[૧૫

જેવી રીતે કો પુરુષ કુન્સિતશીલ જનને જાણીને,
સંસર્ગ તેની સાથ તેમ જ રાગ કરવો પરિતજ્ઞ; ૧૪૮.

એમ જ કરમપ્રકૃતિશીલસ્વભાવ કુન્સિત જાણીને,
નિજ ભાવમાં રત રાગ ને સંસર્ગ તેનો પરિહારે. ૧૪૯.

જીવ રક્ત બાંધે કર્મને, વૈરાણ્યપ્રામ મુકાય છે,
—એ જિન તણો ઉપદેશ, તેથી ન રાચ તું કર્મો વિષે. ૧૫૦.

પરમાર્થ છે, નક્કી સમય છે, શુધ, કેવળી, મુનિ, જ્ઞાની છે,
એવા સ્વભાવે સ્થિત મુનિઓ મોક્ષની પ્રાપ્તિ કરે. ૧૫૧.

પરમાર્થમાં અણસ્થિત જે તપને કરે, ક્રતને ધરે,
સધગુંય તે તપ બાળ ને ક્રત બાળ સર્વજો કહે. ૧૫૨.

ક્રતનિયમને ધારે ભલે, તપશીલને પણ આચરે,
પરમાર્થથી જે બાધ્ય તે નિર્વાણપ્રાપ્તિ નહીં કરે. ૧૫૩.

પરમાર્થબાધ્ય જીવો અરે! જાણો ન હેતુ મોક્ષનો,
અજ્ઞાનથી તે પુણ્ય ઈચ્છે હેતુ જે સંસારનો. ૧૫૪.

જીવાદિનું શ્રદ્ધાન સમકિત, જ્ઞાન તેમનું જ્ઞાન છે,
રાગાદિ-વર્જન ચરણ છે, ને આ જ મુક્તિપંથ છે. ૧૫૫.

વિદ્જનો ભૂતાર્થ તજ વ્યવહારમાં વર્તન કરે,
પણ કર્મક્ષયનું વિધાન તો પરમાર્થ-આશ્રિત સંતને. ૧૫૬.

મળમિલનલેપથી નાશ પામે શેતપણું જ્યમ વખનું,
મિથ્યાત્વમળના લેપથી સમ્યક્તવ એ રીત જાણવું. ૧૫૭.

મળમિલનલેપથી નાશ પામે શેતપણું જ્યમ વખનું,
અજ્ઞાનમળના લેપથી વળી જ્ઞાન એ રીત જાણવું. ૧૫૮.

શ્રી દિગંબર જૈન સ્વાધ્યાયમંદિર ટ્રસ્ટ, સોનગઢ - ૩૬૪૨૫૦

૧૬]

[શાસ્ત્ર-સ્વાધ્યાય

મળમિલનલેપથી નાશ પામે શેતપણું જ્યમ વસ્તુનું,
ચારિત્ર પામે નાશ લિમ કષાયમળથી જાણવું. ૧૫૮.

તે સર્વજ્ઞાની-દર્શી પણ નિજ કર્મરજ-આચાદને,
સંસારપ્રામ ન જાણતો તે સર્વ રીતે સર્વને. ૧૬૦.

સમ્યક્તવપ્રતિબંધક કરમ મિથ્યાત્વ જિનદેવે કહ્યું,
એના ઉદ્યથી જીવ મિથ્યાત્વી બને એમ જાણવું. ૧૬૧.

એમ જ્ઞાનપ્રતિબંધક કરમ અજ્ઞાન જિનદેવે કહ્યું,
એના ઉદ્યથી જીવ અજ્ઞાની બને એમ જાણવું. ૧૬૨.

ચારિત્રને પ્રતિબંધ કર્મ કષાય જિનદેવે કહ્યું,
એના ઉદ્યથી જીવ બને ચારિત્રહીન એમ જાણવું. ૧૬૩.